

γάλην, ὅπου ἔκαμαν συμμαχίαν μετὰ τῶν κατοίκων, ἀνύψωσαν φρούρια, καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Πορτογαλλίας ἐπρόσθυσεν εἰς τοὺς τίτλους του τὸ Κύριος τῆς Γουϊνέας. Δύο εὐγενεῖς, κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἠθέλησαν νὰ γνωρίσωσι διὰ ξηρᾶς τὸ ἐνδότερον τῆς Ἀφρικῆς, καὶ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν ἔφερε πολλάς καθοδηγίας διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν Μαύρων εἰς Ἰνδίας, διὰ τῶν ὁποίων ἐγινε βεβαιότερα ἢ διάβασις. Τὸ 1486 Βαρθολομαῖος Διάζος ἔφθασεν εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ μὲν κληθὲν τιμωρητικὸν, ὑπὸ δὲ Ἰωάννου Β' τῆς Καλῆς Ελπίδος ἀκρωτήριον. Ἡ κατὰ τὸ 1492 γενομένη παρὰ τῶν Ἰσπανῶν, διὰ τοῦ Κολόμβου, ἐφεύρεσις τῆς Ἀμερικῆς διηρέθισε πλειότερον τοὺς Πορτογάλλους, καὶ τελευταῖον τὸ 1497 (18 Ιουλ.) Βάσκος Γάμας ἀναχωρήσας μετὰ τεσσάρων πλοίων ἐκ τῆς Ἰσπανίας, μετὰ πολλῶν μηνῶν κακοπαθείας καὶ διαφόρους κινδύνους περιέπλευσε τὴν Ἀφρικὴν, καὶ τέλος ὁδηγούμενος παρὰ Ἰνδοῦ τινὸς πηδαλιούχου, ἔφθασεν εἰς τὸν πρὸ τοσοῦτων χρόνων ποθητὸν λιμένα τῆς Καλικούτας. — Καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς παρὰ τῶν Πορτογάλλων ἀνακαλύψεως τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν.

Εἰς τὸν ἐκείνου χρόνον εἶναι ἀνάγκη νὰ διακόψωμεν πρὸς μικρὸν τὴν Ἱστοριαν μας, ἐξετάζοντες λεπτομερέστερον τὸν ἀνακαλυπτόμενον ἤδη τόπον εἰς τοὺς Πορτογάλλους. Ἐπομένως θέλομεν ἰδεῖν ποίας προόδους ἔκαμαν εἰς αὐτὸν καὶ οὗτοι, καὶ οἱ λοιποὶ Εὐρωπαῖοι.

Π Ο ! Κ Ι Λ Α

ΤΟΥ ΓΟΤΤΛΕΒΕΝ ΤΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

Ὁ τοσοῦτον περίφημος εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Γερμανίας (διὰ τὰ παράδοξα συμβεβηκότα του) Κόμης Τοττλεβέν, ἐνῶ ἦτον εἰς τὴν Ῥωσικὴν ὑπουργίαν, ἐρχόμενος ἐκ τῆς Βαρσαβίας εἰς τὴν Πετρούπολιν ἐπὶ μικρᾶς τινὸς ἀμάξης, καὶ μετὰ ἐνὸς δούλου, κατελήφθη εἰς τὴν ὁδὸν ὑπὸ σφοδρᾶς

τριχυμίας, ἀπέχων ἀρκετὰ μίλια τῆς πόλεως, ἔνθα σνοπὸν εἶχε νὰ διαμείνῃ τὴν νύκτα. Ὁ ψυχρὸς καιρὸς, ἡ πλησί-
 ασις τῆς νυκτὸς, καὶ ἡ βροχὴ ἥτις τὸν κατεπλάκωσε, τὸν
 ἠνάγκασαν νὰ μείνῃ εἰς ξενοδοχεῖόν τι εὔρεθὲν κατὰ κα-
 λὴν τοῦ τύχην, ὡς ἐνόμιζεν, εἰς τὸν δρόμον του. Ἐκ πρώτης
 προσόψεως οἱ ἄνθρωποι τοῦ ξενοδοχείου τὸν ἐφάνησαν
 γλυκεῖς, εὐπροσῆγοροι καὶ ὑποχρεωτικοί. Τὸν ἐδέχθησαν
 μετὰ μεγάλης οἰκειότητος, τὸν ἐπέσφεραν καθαρὸν καὶ
 παράμερον δωμάτιον, καὶ τὸν ὑπεσχέθησαν ἀξιόλογον δεῖ-
 πνον. Συνειθισμένος ὁ Τοττλεβέν, ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, εἰς τὰς
 περιπλανήσεις, διεφύλαξεν ὡς σύστημα, εὐρισκόμενος εἰς
 τὰ ξενοδοχεῖα, νὰ μὴ διαμείνῃ πολὺ εἰς τὸ ἰδίον τοῦ οἴκη-
 μα, ἀλλὰ νὰ συγκάθῃται μετὰ τῶν λοιπῶν ἀνθρώπων,
 καὶ νὰ ἐμβαίνῃ εἰς συνομιλίαν μετὰ ἑκαστον εἴτε ξένον εἴτε
 ἐντόπιον. Ἦτο δὲ φύσει εὐπροσῆγορος, καὶ ἀστεῖος ἔλεγεν
 ἱστορίας, καὶ ἤκουε μετὰ ἡδονῆς ὅσας τὸν ἔλεγον οἱ ἄλλοι.
 Διὰ δὲ τὰ φυσικά του ταῦτα ἰδιώματα καὶ ἄλλα του πολλὰ
 προτερήματα ἔθελγεν ὅλους, καὶ πρὸ πάντων μάλιστα τὰς
 γυναῖκας. Ἐπρόστρεξε λοιπὸν καὶ τώρα ὁ Τοττλεβέν εἰς
 τὴν παλαιάν του συνήθειαν, καὶ ἐμβῆκεν εἰς μακράν συνο-
 μιλίαν μετὰ τοῦ ξενοδόχου, καὶ, ἐξελθόντος τούτου εἰς οἰκι-
 ακὰς ὑπηρεσίας, μετὰ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν δι-
 ἀστείότητα ὑπεσχέθη μάλιστα ὅτι ἤθελε γίνεαι καὶ ἀνάδο-
 χος τοῦ τέκνου της. Ἦν τούτοις ὁμοῦς ἡ ὑπηρετρία τοῦ ξενο-
 δοχείου, εὐειδὴς καὶ ὡραία νέα, ἐπηγαινοήρχετο εἰς τὸν μέ-
 γαν θάλαμον ὅπου ἐκάθηντο. Ὁ Κόμης δὲν ἐπρόσεξε
 διόλου εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἐκείνη ἴστατο καὶ τὸν ἐκύττα-
 ζεν ἀσκαρδαμυκτὶ καὶ μετὰ συμπάθειαν. Ἡ φύσις ἡ τοῦ με-
 γαλοπρίπεια, ἡ ζωηρότης τῆς συνομιλίας του καὶ τὰ ἀξιω-
 ματικά του παράσημα τὴν ἔθελγον. Ὁ χαριστεῖτο μὲν νὰ
 τὸν ἀκούῃ, ἀλλ' ἤθελε καὶ νὰ τὸν ὁμιλήσῃ κατ' ἰδίαν. Καὶ
 ἦτον ἀνάγκη μάλιστα νὰ τὸν ὁμιλήσῃ κατ' ἐκείνην τὴν
 στιγμὴν, διότι ἄλλως ἦτο μάταιον πλέον. Εὐρίσκετο δὲ εἰς
 δεινὸν ἀγῶνα. "Ὡ! πῶς, ἔλεγε καθ' ἑαυτήν νὰ βαστάσῃ
 ἡ καρδία μου ν' ἀφήσω τοιοῦτον ἀξιόλογον ἄνδρα;" Δὲν

ἡδυνήθη τέλος νὰ κρατηθῇ πλειότερον, καὶ ἐνόσῳ αὐτὸς ὠμί-
λει ἄφροντις μετὰ τῆς κυρίας της, ἐπιτηδειότατα τὸν ἔκαμε
νεῦμα ὅτι ἤθελε νὰ τὸν λαλήσῃ. Ὁ Τοττλεβέν, ἀνὴρ πολὺ-
πειρος καὶ εἰδῆμων, τὸ ἐννέητεν ἀμέσως, ἐπροφασίσθη ὅτι
ἤθελε νὰ λάβῃ τὸν ἀέρα τοῦ ὀλίγον, καὶ ἐξῆλθεν. Ἡ ὑπηρέ-
τρια τὸν ἐπρόσμενεν εἰς τὴν θύραν τοῦ μαγειρίου, τὸν ἔλα-
βεν εἰς παράμερον τόπον, καὶ μετὰ βίας τὸν εἶπε τοὺς ἀ-
κολούθους λόγους.

“ Διὰ τὸν Θεὸν, κύριε, φυλάξου. Δὲν εἶσαι μεταξὺ
τιμίων ὡς στοχάζεσαι. Ἐμυρίσθησαν ὅτι ἔχεις χρήματα,
καὶ ἔχοσι σκοπὸν μὲ αὐτὰ νὰ σὲ ἀφαιρέσωσι καὶ τὴν ζω-
ήν, καὶ ἔστειλαν εἰδῆσιν καὶ εἰς τοὺς συντρόφους των. Φυ-
λάξου· ἀλλὰ διὰ τὸν Θεὸν νὰ μὴ μὲ προδώσῃς, διότι ἐξά-
παντος θέλουσι μὲ θανατώσῃν, μ᾽ ὅλον ὅτι ἐγὼ εὐχκρίστως
ἐοῖδα τὴν ζωὴν μου παρὰ νὰ σὲ ἀφήσω νὰ χαθῇς.”

Οἱ λόγοι οὗτοι ἔκαμαν βαθεῖαν ἐντύπωσιν εἰς τὴν καρ-
δίαν τοῦ Τοττλεβέν. Κοινὸς ἄνθρωπος ἄλλο δὲν ἡδύνατο
νὰ κάμῃ εἰς τοιαύτην περίστασιν, εἰμὴ νὰ προσπαθῇσῃ
νὰ φύγῃ. Ἀλλ’ ὁ Τοττλεβέν ἀμέσως συνέλαβεν ἄλλην ιδέαν.

Σ’ εὐχαριστῶ, νέα μου, ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ εἰπῇς
ἀκόμη καὶ τοῦτο. Πῶς περνᾷ ὁ Κύριός σου μὲ τὴν γυναῖ-
κά του;— Ἀξιόλογα!— Τὴν ἀγαπᾷ πολὺ;— Καὶ ὑπὲρ τὸν
ἴδιον ἑαυτὸν του— Ὑπαγε λοιπὸν, κόρη μου ἂν γλυτώσω,
θέλεις ἰδεῖν καὶ σὺ τὴν τύχην σου ἂν ἀποθάνω, τὸ
μυστικόν σου θέλει ἀποθάνει μετ’ ἐμοῦ.

Ὁ κόμης ἐπέστρεφεν εἰς τὸν θάλαμον. Οὔτε ἐν βλέμματι δὲν
τὸν ἐπρόδοσεν· ὠμίλει καὶ ἐγγέλα ὡς πρότερον, καὶ ὑπεκρί-
νετο μὲ πλειοτέραν χαράν. Διέταξε δὲ μάλιστα ὅλοι νὰ
συνδειπνήσωσιν ὁμοῦ, καὶ δὲν ἤθελε νὰ φάγῃ, ἂν δὲν συνε-
κάθηντο καὶ ἐκεῖνοι. Μετὰ δὲ τὸν δεῖπνον ἐπρόσταξε τὸν
δοῦλόν του νὰ φέρῃ κιβώτιόν τι τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀφήσειν εἰς
τὸ οἶκημά του.

Εἰς τὸ κιβώτιον τοῦτο εὐρίσκονται, κύριε εἶπεν εἰς τὸν ξε-
νοδόχον διακόσια ρούπλια διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου μου·
σὲ τὰ παραδίδω νὰ μοῦ τὰ φυλάξῃς. Μετὰ ὀκτῶ ἐβδο-

μάδας όταν επιστρέψω, θέλω τὸ ἔχει πλήρες χρυσῶν νομισμάτων, καὶ θέλω φέρει μαζήμου καὶ ἐν ἀξιόλογον δῶρον διὰ τὸ τέκνον σας. — Ὁ ξενοδόχος τὸν ηὐχαρίστησε, τὸν ὑπεσχέθη ὅτι ἤθελε φυλάξει καλὰ τὸ κιβώτιόν του, καὶ λαβὼν τὸν λύχνον, ἠτοιμάζετο νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὸ οἶκημά του. Ἐκκυρία, εἶπεν ὁ Κόμης μετὰ γέλωτος, ἐπεθύμουν ἡ Εὐγενεία σου νὰ ἐλάβανες τὸν κόπον νὰ φέγξης, διότι φυσικὰ εἶμαι τίσον δεισιδαίμων ὥστε εἰς ἕποιον δῆποτε ξένον οἶκον ὑπάγω, εἶναι ἀδύνατον νὰ κοιμηθῶ, ἂν ἡ οἰκοδέσποινα δὲν μὲ φέγξη. "

Ἡ γυνὴ ἐξεπλάγη καὶ ἴστατο θεωροῦσα μὲ ἀπορίαν τὸν ἄνδρα τῆς Ἀλλ' ὁ κόμης χωρὶς νὰ προσμείνῃ ἀποκρίσιν ἔλαβε τὸν λύχνον, τὸν ἔδωκεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς, καὶ τὴν ἔσυρε νὰ τὸν ὀδηγήσῃ, λέγων ὅτι δὲν ἤλπιζε νὰ τὸν ἀρνηθῇ τοιοῦτον μικρὸν πρᾶγμα, ἐνῶ μάλιστα ἔμελλε νὰ γίνῃ ἀνάδοχος τοῦ τέκνου τῆς, καὶ τέλος εἶπε καὶ εἰς τὸν ἄνδρα τῆς νὰ τὴν συνοδείσῃ. Ἐμβῆκαν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ κόμητος. Ὁ Τοττλεβέν εἶχε κρεμαμένην ἐπὶ τῆς κλίνης του ἀπὸ τὴν ἡμέραν μίαν διπλὴν καραβίναν. Ἐνόσω ἡ γυνὴ ἠτοιμάζετο νὰ θέσῃ ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ φῶς, ἤρπασεν ὁ κόμης ἀμέσως τὴν καραβίναν, καὶ ὀρμήσας μεταξὺ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς, μὲ φωνὴν σοβαρὰν καὶ ὀργίλον.

"Ὅχι, κυρία μου, ἐφώναξε, δὲν πρέπει νὰ χωρισθῶμεν τοσοῦτον ταχέως. Ἡ εὐγενεία σου εἶναι ἀνάγκη νὰ καθίσῃς ἐδῶ, καὶ νὰ περάσῃς μετ' ἐμοῦ τὴν νύκτα. Σὲ ὀρνύω διὰ τὴν τιμὴν σου· ἀλλ' εἰς τὸν μικρότερον θόρυβον εἰς τὴν θύραν μου, ἢ τὴν παραμικροτέραν ἀντίστασίν σου ἢ καὶ δι' ὅποιονδῆποτε ἄλλο κίνημά σου, τὸ ὄπλον τοῦτο θέλει στείλει καὶ σὲ καὶ τὸ τέκνον σου εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν."

Καὶ οἱ δύο ἐξεπλάγησαν, καὶ ἔμειναν ἄφωνοι εἰς τοιοῦτον παράδοξον κίνημα. Τελευταῖον ὁ ἀνὴρ διακόψας τὴν σιωπὴν, ἤρχισε νὰ τὸν φοβερῇ ὅτι ἤθελε καλέσει τοὺς ἀνθρώπους τοῦ πρὸς βοήθειάν των.

τις ἐκοιμᾶτο τὴν νύκτα εἰς τὸν μέγαν θάλαμον, τὸν εἶπεν ὅτι ἵδε περὶ τὰ μεσάνυχτα τρεῖς ὀπλισμένους εἰσ-
 ελθόντας εἰς τὸν οἶκον, οἵτινες καὶ συνομιλήσαντες ἀρ-
 κετὴν ὥραν μετὰ τοῦ οἰκοδεσπότης ἀνεχώρησαν. Ἡ δὲ
 ὑπηρέτρια, ἥτις ἦτον ἐν ἔτος σχεδὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦτον,
 τὸν εἶπεν ὅτι καὶ ἄλλοι δύο ξένοι ἐχάθησαν αὐτοῦ, χω-
 ρὶς νὰ ἐξεύρῃ πῶς. Ὁ Τοττλεβέν εἰδοποίησε τὴν ἀστυ-
 νομίαν τῆς πλησιεστέρας πόλεως, περὶ ὧν ταύτων. Τὴν
 δὲ νέαν, μετὰ παρέλευσιν καιροῦ τινός, ἐνυμφεύθη, καὶ συν-
 ἔζησε μετ' αὐτῆς εὐτυχῶς.

~~~~~

Γ Ν Ω Μ Α Ι.

Κάνεν ἄλλο πρᾶγμα δὲν εἶναι τόσον κολλητικόν, ὅσον
 τὸ παράδειγμα, ἐπειδὴ δὲν κάμνομεν ποτὲ οὔτε μεγάλα
 καλὰ, οὔτε μεγάλα κακὰ, χωρὶς αὐτὰ νὰ γείνωσι καὶ
 ἄλλων τοιούτων αἷτια. Μιμούμεθα πολλάκις τὰς καλὰς
 πράξεις ἀπὸ ἁμελλαν, καὶ τὰς κακὰς ἀπὸ φυσικὴν μας
 κακίαν, τὴν ὁποίαν ἡ ἐντροπὴ εἶχε φυλακισμένην, καὶ τὸ
 παράδειγμα τὴν ἐλευθερώνει.

Κάνεν πρᾶγμα δὲν εἶναι ἀδύνατον, ἐπειδὴ εἶναι δρό-
 μοι οἵτινες φέρουν εἰς κάθε πρᾶγμα καὶ ἂν ἡμεῖς εἴχα-
 μεν ἀρκετὴν θέλησιν, πάντοτε ἠθέλαμεν ἔχειν ἀρκετὰ
 μέσα.

Ἡ ἄκρα ἐμπειρία συνίσταται εἰς τὸ νὰ γνωρίζῃ τις
 τί ἀξίζει κάθε πρᾶγμα.

Καὶ τοῦτο εἶναι μεγάλη ἐμπειρία, τὸ νὰ ἐξεύρῃ τις νὰ
 κρύπτῃ τὴν ἐμπειρίαν του.

Ελεῖνο τὸ ὅποῖον φαίνεται ἐλευθεριότης, εἶναι ὡς ἐπὶ
 τὸ πρῶτον μεταμορφωμένη κενοδοξία, ἥτις παραβλέπει
 μικρὰ κέρδη, διὰ νὰ φθάσῃ εἰς μεγαλήτερα.

~~~~~
 Το εἰς Σελ. 6 Κοραῖς κτλ. ὅτιον ἐπὶ τέλος τῆς
 Σελ. 7.